

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖
วันจันทร์ที่ ๒๐ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

~~~~~

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติ ดังนี้

๑. สถานการณ์ข้าวโลกข้าวไทย

๑.๑ รับทราบสถานการณ์ข้าวโลก ปี ๒๕๖๕/๖๖ ตามที่กระทรวงเกษตรสหรัฐ (USDA) คาดการณ์ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ การผลิตข้าวโลก ประมาณ ๕๐๒.๙๘ ล้านตัน ลดลง ๑๑.๘๒ ล้านตัน (-๒%) จากปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ที่มีปริมาณ ๕๑๔.๘๐ ล้านตัน เนื่องจากผลผลิตข้าวในประเทศของผู้ผลิตสำคัญ มีแนวโน้มลดลง การบริโภคข้าวโลก ประมาณ ๕๑๗.๑๘ ล้านตัน ลดลง ๒.๗๑ ล้านตัน (-๑%) จากปี ๒๕๖๔/๖๕ ที่มีปริมาณ ๕๑๙.๘๐ ล้านตัน เนื่องจากการบริโภคข้าวในประเทศจีน และอินเดีย มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ ปริมาณการบริโภคข้าวในประเทศอื่นค่อนข้างคงที่ การค้าข้าวโลก ประมาณ ๕๔.๑๗ ล้านตัน ลดลง ๒.๑๒ ล้านตัน (-๔%) จากปี ๒๕๖๔/๖๕ ที่มีปริมาณ ๕๖.๒๘ ล้านตัน เนื่องจากประเทศผู้ส่งออกมีแนวโน้มส่งออก ลดลง ประกอบกับประเทศผู้นำเข้ามีแนวโน้มนำเข้าลดลงด้วย สต็อกข้าวโลก ปลายปี ๒๕๖๕/๖๖ ประมาณ ๑๖๙.๑๓ ล้านตัน ลดลง ๑๔.๒๑ ล้านตัน (-๘%) จากปี ๒๕๖๔/๖๕ ที่มีปริมาณ ๑๘๓.๓๔ ล้านตัน โดยจีน มีสต็อกข้าวมากที่สุด ปริมาณ ๑๐๗.๐๐ ล้านตัน รองลงมา คือ อินเดีย ๒๙.๐๐ ล้านตัน ฟิลิปปินส์ ๔.๗๖ ล้านตัน อินโดนีเซีย ๒.๙๖ ล้านตัน และไทย ๒.๖๕ ล้านตัน

วันที่ ๑ มกราคม - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ **อินเดีย** ส่งออกข้าวได้มากเป็นอันดับ ๑ ของโลก ประมาณ ๑.๖๙ ล้านตัน รองลงมาได้แก่ **ไทย** ๑.๓๙ ล้านตัน **เวียดนาม** ๐.๙๒ ล้านตัน **ปากีสถาน** ๐.๖๓ ล้านตัน และ **สหรัฐ** ๐.๑๙ ล้านตัน สำหรับราคาส่งออกข้าวสารของ The Rice Trader เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ **ไทย** ราคาข้าวทุกชนิดปรับตัวลดลงเมื่อเทียบกับเดือนก่อน **เวียดนาม** ข้าว Jasmine ปรับตัวสูงขึ้น ในขณะที่ ราคาข้าวขาว ๕% และข้าวขาว ๒๕% ปรับตัวลดลง **อินเดีย** ราคาข้าวทุกชนิดปรับตัวสูงขึ้น **ปากีสถาน** ราคาข้าวทุกชนิดปรับตัวลดลง และ **สหรัฐ** ราคาข้าวขาวปรับตัวสูงขึ้น

การส่งออกข้าวของไทย ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ไทยส่งออกข้าวขาวมากเป็นอันดับหนึ่งคิดเป็นสัดส่วน ๕๒% ของปริมาณการส่งออกข้าวไทยทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ข้าวเหนียว (๒๔%) ข้าวหอมมะลิไทย (๑๗%) ข้าวหอมไทย (๔%) ข้าวเหนียว (๒%) และข้าวกล้อง (๑%) โดยตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญของไทยอันดับหนึ่ง คือ ภูมิภาคเอเชีย คิดเป็น สัดส่วน ๕๒% ของปริมาณการส่งออกข้าวไทยทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ภูมิภาคแอฟริกา (๒๒%) ตะวันออกกลาง (๑๒%) อเมริกา (๙%) ยุโรป (๔%) และโอเชียเนีย (๑%)

แนวโน้มสถานการณ์การส่งออกข้าวไทย ปี ๒๕๖๖ กรมการค้าต่างประเทศและสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยได้ร่วมกันคาดการณ์ปริมาณการส่งออกข้าวไทยอยู่ที่ ๘ ล้านตัน เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัว และปริมาณผลผลิตข้าวไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในขณะที่ปริมาณผลผลิตข้าวโลกมีแนวโน้มลดลงเพราะพื้นที่เพาะปลูกข้าวของประเทศผู้ผลิตสำคัญเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ซึ่งอาจส่งผลให้ข้าวไทย เป็นที่ต้องการของตลาดโลกมากขึ้น อย่างไรก็ตามสถานการณ์การส่งออกข้าวไทยในปี ๒๕๖๖ อาจมีความ

ทำลายมากกว่าในปี ๒๕๖๕ ด้วยปริมาณรัฐพืชในตลาดโลกมีแนวโน้มกลับมาสูงขึ้นซึ่งจะส่งผลให้หลายประเทศลดปริมาณการนำเข้าข้าวลงโดยเฉพาะอิรักที่ต้องการนำเข้าข้าวสาลีมากกว่าข้าวสาร และจากปัจจัยค่าเงินบาทต่อเหรียญสหรัฐ ที่มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นและมีความผันผวนซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของข้าวไทยลดลง รวมทั้งสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและประเทศคู่ค้าที่อาจจะมีกำลังซื้อลดลงจากปัญหาเงินเฟ้อ ทั้งนี้ จากข้อมูลกรมศุลกากรในเดือนมกราคม ๒๕๖๖ ไทยส่งออกข้าวแล้วปริมาณ ๐.๘๑ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ๗๕.๒๐% โดยไทยส่งออกข้าวไปยังทุกภูมิภาคได้เพิ่มขึ้น ยกเว้นภูมิภาคโอเชียเนีย นับว่าเป็นสัญญาณเชิงบวกสำหรับการส่งออกข้าวไทยในปี ๒๕๖๖

๑.๒ รับประทานสถานการณ์ข้าวไทย ปี ๒๕๖๕/๖๖ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรคาดการณ์ ปี ๒๕๖๕/๖๖ **รอบที่ ๑** (นาปี) มีพื้นที่ปลูกข้าว ๖๒.๙๒ ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อน ๐.๐๙ ล้านไร่ (-๐.๑%) พื้นที่เก็บเกี่ยว ๖๐.๐๖ ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อน ๐.๒๐ ล้านไร่ (-๐.๓%) และผลผลิต ๒๖.๗๐ ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงจากปีก่อน ๐.๑๑ ล้านตันข้าวเปลือก (-๐.๔%) **รอบที่ ๒** (นาปรัง) มีพื้นที่ปลูกข้าว ๑๑.๓๔ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๑.๗๙ ล้านไร่ (+๑๙%) พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๑.๓๑ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๑.๗๙ ล้านไร่ (+๑๙%) และผลผลิต ๗.๓๕ ล้านตันข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ๑.๑๘ ล้านตันข้าวเปลือก (+๑๙%)

การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ นาปี เกษตรกรขึ้นทะเบียนเพาะปลูกข้าว ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๖ มีการขึ้นทะเบียนแล้ว ๔.๖๕๕ ล้านครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก ๖๒.๓๐ ล้านไร่ **นาปรัง** เกษตรกรขึ้นทะเบียนเพาะปลูกข้าว ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๖ มีการขึ้นทะเบียนแล้ว ๐.๒๘๙ ล้านครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูก ๔.๗๒ ล้านไร่

สถานการณ์ด้านราคา ณ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖ เทียบกับปีก่อน ราคาข้าวเปลือกทุกชนิดปรับตัวสูงขึ้น โดยข้าวเปลือกหอมมะลิ ราคาเพิ่มขึ้น ๑๖% ข้าวเปลือกปทุมธานี ราคาเพิ่มขึ้น ๗% เนื่องจากความต้องการของประเทศคู่ค้าเพิ่มขึ้นจากแนวโน้มค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลง ข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว ราคาเพิ่มขึ้น ๒๓% ข้าวเปลือกเจ้า ราคาเพิ่มขึ้น ๑๗%

แนวโน้มสถานการณ์ราคาข้าว ข้าวเปลือกทุกชนิด มีแนวโน้มราคาปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยมีปัจจัยบวกจาก **ความต้องการใช้ข้าวในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น** เนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศกำลังฟื้นตัวจากสถานการณ์โควิด-๑๙ ทำให้ภาคการท่องเที่ยวในประเทศปรับตัวดีขึ้น รวมทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติเริ่มกลับเข้ามาท่องเที่ยวในไทย ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ การส่งออกข้าวไทยมีทิศทางเป็นบวกจาก (๑) ค่าเงินบาทที่อยู่ในระดับ ๓๔ - ๓๕ บาทต่อเหรียญสหรัฐ ส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวไทยแข่งขันได้ในตลาดโลก (๒) ค่าขนส่งและค่าตู้คอนเทนเนอร์ปรับตัวลดลง (๓) ตลาดต่างประเทศมีแนวโน้มนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศ และ (๔) ผลผลิตของประเทศคู่แข่ง เช่น เวียดนาม อินเดีย มีปริมาณจำกัดซึ่งเป็นปัจจัยบวกต่อการส่งออกข้าวไทย

ปัจจัยลบ ได้แก่ ค่าเงินบาทไทยที่ค่อนข้างผันผวน ซึ่งหากค่าเงินบาทแข็งค่าอาจกระทบต่อราคาและการส่งออกข้าวไทย

๒. การกำหนดความต้องการใช้ข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ ตามยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต

๒.๑ รับประทานผลการประชุมหารือโดยกรมการค้าภายใน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ กำหนดความต้องการใช้ข้าว (Demand) ปีการผลิต ๒๕๖๖/๖๗ รวมปริมาณ ๒๙.๒๙๖ ล้านตันข้าวเปลือก เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ๖% ซึ่งกำหนดความต้องการใช้ข้าวที่ ๒๗.๖๔๖ ล้านตันข้าวเปลือก เนื่องจากความต้องการใช้ข้าวเพื่อทำเมล็ดพันธุ์เพื่อการบริโภคในประเทศ และเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้น จำแนกรายละเอียดได้ ดังนี้

๒.๑.๑ เพื่อทำเมล็ดพันธุ์ ปริมาณรวม ๑.๔๑๑ ล้านตันข้าวเปลือก

๒.๑.๒ เพื่อการบริโภคภายในประเทศ ปริมาณรวม ๑๐.๑๒๕ ล้านตันข้าวสาร หรือ ๑๕.๕๗๗ ล้านตันข้าวเปลือก ประกอบด้วย บริโภคทั่วไป ปริมาณรวม ๕.๗๑๗ ล้านตันข้าวสาร และเพื่ออุตสาหกรรม ๔.๔๐๘ ล้านตันข้าวสาร

๒.๑.๓ เพื่อการส่งออก ปริมาณรวม ๘ ล้านตันข้าวสาร หรือ ๑๒.๓๐๘ ล้านตันข้าวเปลือก

๒.๒ รับทราบข้อเสนอแนะในที่ประชุมเพิ่มเติม

๒.๒.๑ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ส่งเสริมการผลิตสายพันธุ์ข้าวที่นำมาใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ และกำกับดูแล จัดระบบพื้นที่ในการส่งเสริมไม่ให้เกิดการปลอมปนกับพันธุ์ข้าวชนิดอื่น อันจะทำให้เกิดผลเสียต่อระบบการค้าและคุณภาพข้าวของประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมด้านการผลิตและด้านการตลาดได้อย่างถูกต้อง

๒.๒.๒ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนโครงการส่งเสริมและบริหารจัดการข้าวแบบเบ็ดเสร็จ ภายใต้หลัก BCG Model เช่น การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนเครดิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อทำให้คุณภาพชีวิตเกษตรกรดีขึ้นอย่างยั่งยืน

๓. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว และมาตรการคู้ชาน ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖

รับทราบผลการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว พร้อมมาตรการคู้ชาน และโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๔/๖๕ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ ดังนี้

๓.๑ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๕/๖๖ รอบที่ ๑ คณะอนุกรรมการกำกับดูแล และกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงฯ ได้กำหนดราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงและการชดเชยส่วนต่างราคาแล้ว ๒๓ งวด ผลการดำเนินการ ธ.ก.ส. โอนเงินชดเชยให้เกษตรกรแล้ว ๒.๖๒๒ ล้านครัวเรือน จำนวน ๗,๘๕๘.๙๑ ล้านบาท คิดเป็น ๔๒% ของวงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ (๑๘,๗๐๐.๑๓ ล้านบาท)

๓.๒ มาตรการคู้ชานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ สามารถดึงอุปทานข้าวเปลือกได้รวม ๕.๑๔๐ ล้านตันข้าวเปลือก (๖๙%) เป้าหมาย ๗.๕๐ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินงบประมาณ ๘,๐๒๒.๖๙ ล้านบาท ดังนี้

๓.๒.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ ปริมาณข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการฯ ๒.๒๒๕ ล้านตันข้าวเปลือก (๘๙%) เป้าหมาย ๒.๕๐ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินงบประมาณ ๗,๑๐๗.๖๙ ล้านบาท

๓.๒.๒ โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ ปริมาณข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการฯ ๐.๔๐๐ ล้านตันข้าวเปลือก (๔๐%) เป้าหมาย ๑.๐๐ ล้านตันข้าวเปลือก) วงเงินงบประมาณ ๓๗๕.๐๐ ล้านบาท

๓.๒.๓ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ ปริมาณข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการฯ ๒.๕๑๕ ล้านตันข้าวเปลือก (๖๓%) เป้าหมาย ๔ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินงบประมาณ ๕๔๐ ล้านบาท

๓.๓ โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๕/๖๖ โดยสนับสนุนเงินช่วยเหลือให้เกษตรกร ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ครัวเรือนละไม่เกิน ๒๐ ไร่ หรือไม่เกิน ครัวเรือนละ ๒๐,๐๐๐ บาท ธ.ก.ส. โอนเงินให้เกษตรกรแล้ว ๔.๖๔๐ ล้านครัวเรือน จำนวน ๕๓,๙๙๐.๗๕ ล้านบาท (๙๘%) วงเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ๕๕,๐๘๓.๐๙ ล้านบาท เกษตรกรเป้าหมาย ๔.๖๗๘ ล้านครัวเรือน

๔. ความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ข้าวไทย ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗

รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ข้าวไทย ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗ ตามข้อสั่งการประธาน นบข. นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์ รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ประธาน นบข. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕ มีบัญชาว่า “ให้ขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ข้าวไทยที่สำคัญเป็นรูปธรรม” โดยกรมการค้าภายใน ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญเป็นรูปธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ ข้าวไทย ปี ๖๓ – ๖๗ ดังนี้

๔.๑ ลดต้นทุนการผลิต/เพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่

๔.๑.๑ ลดต้นทุนการผลิต ปี ๒๕๖๕ ต้นทุน ๓,๔๓๓ บาทต่อไร่ (๕,๗๘๗ บาทต่อต้น) เป้าหมายปี ๒๕๖๗ ต้นทุนไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อไร่ (ไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาทต่อต้น)

๔.๑.๒ เพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ผลผลิตเฉลี่ย ๕๙๓ กก.ต่อไร่ เป้าหมายปี ๒๕๖๗ ผลผลิตเฉลี่ย ๖๐๐ กก.ต่อไร่

๔.๒ ตอบสนองความหลากหลายของตลาดข้าว

๔.๒.๑ ปรับปรุงข้าวพันธุ์ใหม่ ไม่น้อยกว่า ๑๒ พันธุ์ ลักษณะสันเตี้ยดกดี ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ รับรองพันธุ์แล้ว ๑๒ พันธุ์ เป็น

- ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ๓ พันธุ์ ได้แก่พันธุ์ กข๘๗, กข๘๘, กข๘๙
- ข้าวเจ้าพื้นแข็ง ๗ พันธุ์ ได้แก่พันธุ์ กข๘๕, มะจานุ๖๙, อัลฮัมดุลิลลาห์๔, กข๙๑, กข๙๓, กข๙๕ และ กข๑๐๑
- ข้าวหอมไทย ๑ พันธุ์ ได้แก่พันธุ์ ข้าวเจ๊กชัยนาท๔
- ข้าวโภชนาการสูง ๑ พันธุ์ ได้แก่พันธุ์ ขาหนี ๑๑๗

ทั้งนี้ กรมการข้าวมีแผนรับรองพันธุ์ข้าวเหนียวเพิ่มเติมอีก ๒ พันธุ์ (รับรองพันธุ์แล้ว ๑ พันธุ์) รวมเป็น ๑๔ พันธุ์

๔.๒.๒ ประกวดข้าวพันธุ์ใหม่ เพื่อการพาณิชย์ เป้าหมายจัดงานปีละ ๑ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มีการมอบรางวัลให้ข้าว ๓ ชนิด จำนวน ๖ สายพันธุ์ ขึ้นทะเบียน/รับรองพันธุ์แล้ว ๒ พันธุ์ ได้แก่

- ข้าวเจ้าพื้นนุ่ม ได้แก่ พันธุ์ RJ๔๔ (RJ๔๔ ขึ้นทะเบียนพันธุ์ โดยกรมวิชาการเกษตร) และ CNT๑๕๑๗๑
- ข้าวเจ้าพื้นแข็ง ได้แก่ พันธุ์ PSL๑๖๓๔๘ และ CNT๗๐๐๑ (CNT๗๐๐๑ รับรองพันธุ์ โดยกรมการข้าว)
- ข้าวหอมไทย ได้แก่ พันธุ์ PTT๑๓๐๓๐ และ BioH๕๕-CNT

ทั้งนี้ สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญเป็นรูปธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗ ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการตลาดต่างประเทศ ด้านการตลาดภายในประเทศ ด้านการผลิต ด้านผลิตภัณฑ์แปรรูป และนวัตกรรมจากข้าว (เอกสารแนบ)

๕. โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖

๕.๑ รับทราบการดำเนินการของกระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ได้ดำเนินการตามมติ นบข. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ เกี่ยวกับการศึกษาโครงการฯ กรณีให้ความคุ้มครองแก่เกษตรกรที่แปลงปลูกเกิดความเสียหายบางส่วนเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสมาคมประกันวินาศภัยไทย (สมาคมฯ) ได้จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ กรณีให้ความคุ้มครองแก่เกษตรกรที่แปลงปลูกเกิดความเสียหายบางส่วนแล้ว สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๕.๑.๑ การจ่ายค่าสินไหมทดแทน สมาคมฯ อ้างอิงข้อมูลพื้นที่ประสบภัยพิบัติของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ตามแบบรายงานข้อมูลความเสียหายจริงเพื่อรับค่าสินไหมทดแทน (กษ.๐๒ เพื่อการประกันภัย) ที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และผู้รับประกันภัยจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจริง ทั้งนี้ ไม่เกินพื้นที่ที่เอาประกันภัยไว้ โดยกรณีให้ความคุ้มครองแก่เกษตรกรที่แปลงปลูกเกิดความเสียหายบางส่วน หากแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรได้รับความเสียหายแต่ไม่ได้เสียหายทั้งแปลง กรมส่งเสริมการเกษตรจะมีการตรวจนับความเสียหายตามที่เกิดขึ้นจริง และระบุชัดเจนว่ามีพื้นที่ได้รับความเสียหายจำนวนเท่าใด โดยรายงานผ่านระบบ กษ.๐๒ เช่นเดียวกับการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในกรณีปกติ

๕.๑.๒ กรณีแปลงเพาะปลูกข้าวนาปีของเกษตรกรเกิดความเสียหาย แต่มีได้อยู่ในเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เกษตรกรจะต้องรายงานความเสียหายของแปลงเพาะปลูกให้สมาคมฯ ทราบผ่านแอปพลิเคชัน “มะลิซ้อน” โดยรูปแบบการประเมินความเสียหายจะใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ โดยมีภาพถ่ายดาวเทียมประกอบ และจะมีการประเมินความเสียหายของพื้นที่เช่นเดียวกับการประเมินของกรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๒ รับทราบผลดำเนินงานโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๕ ถึงวันสิ้นสุดการจำหน่ายกรมธรรม์ (วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕) มีพื้นที่เข้าร่วมโครงการฯ ในส่วนประกันภัยพื้นฐาน (Tier ๑) จำนวน ๒๖,๗๕๔,๘๐๙.๕๐ ไร่ และในส่วนประกันภัยส่วนเพิ่ม (Tier ๒) จำนวน ๘๗,๘๓๓.๕๐ ไร่

๕.๓ เห็นชอบโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖ และมอบหมายกระทรวงการคลังนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยสรุปสาระสำคัญของโครงการ ดังนี้

๕.๓.๑ ผู้รับประกันภัย บริษัทเอกชนที่สมัครเข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๖ ตามกรมธรรม์

๕.๓.๒ คุณสมบัติผู้เอาประกันภัย เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเพาะปลูกข้าวนาปี และปรับปรุงทะเบียนในปีการผลิต ๒๕๖๖

๕.๓.๓ พื้นที่รับประกันภัย ดังนี้ การรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier ๑) จำนวน ๒๑.๕ ล้านไร่ เป็นลูกค้าสินเชื่อเพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปี ธ.ก.ส. ๑๖ ล้านไร่ เกษตรกรทั่วไป พื้นที่นาร่อง ๕ ล้านไร่ เกษตรกรทั่วไป ไม่เกิน ๕ แสนไร่ การรับประกันภัยโดยภาคสมัครใจ (Tier ๒) ไม่เกิน ๕ แสนไร่ รวม Tier ๑ และ Tier ๒ จำนวน ๒๒ ล้านไร่

๕.๓.๔ อัตราค่าเบี้ยประกันภัย จำแนกเป็น

๑) การรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier ๑) แบ่งเป็น ๔ อัตรา (ไม่รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) ดังนี้ (๑) เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อเพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปี ธ.ก.ส. ๑๑๕ บาทต่อไร่ เท่ากันในทุกพื้นที่ (๒) เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่นาร่อง ๗๐ บาทต่อไร่ (๓) เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงปานกลาง ๑๙๙ บาทต่อไร่ และ (๔) เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงสูง ๒๑๘ บาทต่อไร่

๒) การรับประกันภัยโดยภาคสมัครใจ (Tier ๒) แบ่งเป็น ๓ อัตรา (เกษตรกรจ่ายเองพร้อมทั้งอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) ดังนี้ (๑) พื้นที่เสี่ยงต่ำ ๒๗ บาทต่อไร่ (๒) พื้นที่เสี่ยงปานกลาง ๖๐ บาทต่อไร่ และ (๓) พื้นที่เสี่ยงสูง ๑๑๐ บาทต่อไร่

๕.๓.๕ วงเงินคุ้มครอง จำแนกเป็น

๑) วงเงินคุ้มครองภัยธรรมชาติทั้งหมด ๗ ภัย ได้แก่ (๑) น้ำท่วมหรือฝนตกหนัก (๒) ภัยแล้ง ฝนแล้งหรือฝนทิ้งช่วง (๓) ลมพายุหรือพายุไต้ฝุ่น (๔) ภัยอากาศหนาว หรือน้ำค้างแข็ง (๕) ลูกเห็บ (๖) ไฟไหม้ (๗) ช้างป่า สำหรับการรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier ๑) มีวงเงินความคุ้มครอง ๑,๑๙๐ บาทต่อไร่ และการรับประกันภัยโดยภาคสมัครใจ (Tier ๒) มีวงเงินความคุ้มครอง ๒๔๐ บาทต่อไร่ รวมวงเงินความคุ้มครอง Tier ๑ และ Tier ๒ จำนวน ๑,๔๓๐ บาทต่อไร่

๒) วงเงินคุ้มครองภัยศัตรูพืชและโรคระบาด การรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier ๑) มีวงเงินความคุ้มครอง ๕๙๕ บาทต่อไร่ และการรับประกันภัยโดยภาคสมัครใจ (Tier ๒) มีวงเงินความคุ้มครอง ๑๒๐ บาทต่อไร่ รวมวงเงินความคุ้มครอง Tier ๑ และ Tier ๒ จำนวน ๗๑๕ บาทต่อไร่

๕.๓.๖ การอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยของ ธ.ก.ส. โดย ธ.ก.ส. อุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย ๔๖ บาทต่อไร่ สำหรับเกษตรกรที่เป็นลูกค้าสินเชื่อเพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปีของ ธ.ก.ส. ที่ขึ้นทะเบียนเพาะปลูกข้าวนาปีปีการผลิต ๒๕๖๖ จำกัดพื้นที่สูงสุดไม่เกิน ๓๐ ไร่ต่อราย

๕.๓.๗ การอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยของรัฐบาล รัฐบาลอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยสำหรับการรับประกันภัยพื้นฐาน (Tier ๑) ให้แก่ผู้เอาประกันภัย ดังนี้

๑) เกษตรกรลูกค้าสินเชื่อ ธ.ก.ส. ค่าเบี้ยประกันภัยเท่ากันทุกพื้นที่ ๑๑๕ บาทต่อไร่ (๑๒๔.๑๒ บาทต่อไร่ รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) ธ.ก.ส. อุดหนุน ๔๖ บาทต่อไร่ รัฐบาลอุดหนุน ๗๘.๑๒ บาทต่อไร่ (รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม)

๒) เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่นำร่อง ค่าเบี้ยประกันภัย ๗๐ บาทต่อไร่ (๗๕.๙๗ บาทต่อไร่ รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) เกษตรกรจ่าย ๕ บาทต่อไร่ รัฐบาลอุดหนุน ๗๐.๙๗ บาทต่อไร่ (รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม)

๓) เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงปานกลาง ค่าเบี้ยประกันภัย ๑๙๙ บาทต่อไร่ (๒๑๔ บาทต่อไร่ รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) เกษตรกรจ่าย ๑๓๐ บาทต่อไร่ รัฐบาลอุดหนุน ๘๔ บาทต่อไร่ (รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม)

๔) เกษตรกรทั่วไปในพื้นที่เสี่ยงสูง ค่าเบี้ยประกันภัย ๒๑๘ บาทต่อไร่ (๒๓๔.๓๓ บาทต่อไร่ รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม) เกษตรกรจ่าย ๑๔๙ บาทต่อไร่ รัฐบาลอุดหนุน ๘๕.๓๓ บาทต่อไร่ (รวมอากรแสตมป์และภาษีมูลค่าเพิ่ม)

ทั้งนี้ คิดภาษีมูลค่าเพิ่มอัตราร้อยละ ๗ ของเบี้ยประกันภัยหลังจากรวมค่าอากรแสตมป์แล้ว และค่าเบี้ยประกันภัยทุก ๒๕๐ บาท คิดค่าอากรแสตมป์ ๑ บาท

๕.๓.๘ ระยะเวลาการขายประกัน กำหนดวันเริ่มจำหน่ายกรมธรรม์ประกันภัยข้าวนาปีตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบโครงการฯ และกรมธรรม์ประกันภัยและอัตราเบี้ยประกันภัยได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน คปภ. และกำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ แตกต่างกันตามภาคภูมิศาสตร์ ดังนี้ (๑) ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ จำนวน ๕๘ จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ ไม่เกินวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖ (๒) ภาคตะวันตก จำนวน ๕ จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ไม่เกินวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ และ (๓) ภาคใต้ จำนวน ๑๔ จังหวัด กำหนดวันสิ้นสุดการขายกรมธรรม์ ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๕.๓.๙ การพิจารณาค่าสินไหมทดแทน จ่ายตามประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามกฎหมายระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนในกรณีเกษตรกรที่ได้รับ ความเสียหายแต่มีได้อยู่ในพื้นที่ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินตามกฎหมายระเบียบกระทรวงการคลังฯ ดังกล่าว สมาคมฯ จะดำเนินการจ่ายค่าสินไหมทดแทนด้วยวิธีการประเมินรายแปลงที่เป็นพื้นที่แปลงปลูกเสียหายสิ้นเชิง โดยการแจ้งความเสียหายและแสดงหลักฐานความเสียหาย ซึ่งเกษตรกรสามารถบันทึกข้อมูลผ่าน Application “มะลิซ้อน” ได้

๕.๓.๑๐ งบประมาณ การดำเนินโครงการฯ สำหรับพื้นที่เอปประกันภัย Tier ๑ จำนวน ๒๑.๕ ล้านไร่ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๖๔๗,๔๓๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันหกร้อยสี่สิบเจ็ดล้านสี่แสนสามหมื่น ห้าพันบาทถ้วน) โดยให้ ธ.ก.ส. ทดรองจ่ายเงินอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยแทนรัฐบาลและเบิกเงินชดเชยจากรัฐบาลตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับต้นทุนเงินในอัตราต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปีไตรมาสบวก ๑ ต่อปี (ปัจจุบันเท่ากับ ๑.๘๓%) ในปีงบประมาณถัดไป โดยให้มีการปรับเปลี่ยนอัตราต้นทุนทางการเงินตามอัตราที่แท้จริงทุกไตรมาส

๖. ข้อสั่งการนายกรัฐมนตรี

๖.๑ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิจัย และพัฒนาข้าวพันธุ์ใหม่ๆ การปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาศักยภาพภาคเกษตรกรรมของประเทศให้ชาวนามีรายได้คุ้มกับต้นทุนการผลิต รวมถึงพิจารณา แนวทางการปลูกข้าวเพื่อเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ โดยคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในทุกมิติอย่างรอบคอบและเหมาะสม ทั้งนี้ ต้องกำหนดพื้นที่ดำเนินการนำร่องให้ชัดเจน

๖.๒ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตาม และวิเคราะห์สถานการณ์ข้าวในตลาดโลก พร้อมกำหนดแนวทางการบริหารจัดการข้าวไทยเชิงรุก ตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกจนถึงการส่งออก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาศักยภาพภาคเกษตรกรรมของประเทศ เนื่องจากปัจจุบันประเทศผู้นำเข้าข้าวให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและกำหนดเป็น มาตรการกีดกันทางการค้า มีการตรวจสอบย้อนกลับที่มาของผลผลิตทางการเกษตรว่าพื้นที่เพาะปลูกผลผลิต ทางการเกษตรอยู่ในพื้นที่บุกรุกป่าหรือไม่

๖.๓ มอบหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบการขึ้นทะเบียน เกษตรกรผู้ปลูกข้าวด้วยความรอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ รวมถึงนำเทคโนโลยีหรือภาพถ่ายดาวเทียม มาประกอบในการตรวจสอบด้วย และศึกษาพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกข้าวหรือปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม กับการปลูกข้าวไปปลูกพืชอื่นทดแทนให้ตรงตามความต้องการของตลาด รวมทั้ง สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเกษตรอย่างครบวงจร รวมถึงเป็นกำลังสำคัญของภาคเกษตรกรรมในอนาคต

๖.๔ มอบหมายทุกหน่วยงานประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ เกิดความร่วมมือในการดำเนินการของรัฐบาลในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหรือแก้ไขปัญหาเรื่องข้าว ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลในทิศทางเดียวกันอย่างทั่วถึง

~~~~~

ฝ่ายเลขานุการ นบข.
กรมการค้าภายใน
มีนาคม ๒๕๖๖

สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญเป็นรูปธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ข้าวไทย ปี 2563 – 2567

1) ด้านการตลาดต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
1. การตลาดนำการผลิต	1.1 เชื่อมโยงความต้องการของตลาดกับภาคการผลิต และผลักดันผลผลิตสู่ตลาดเป้าหมาย 12 พันธุ์ 1.2 กำหนดเป้าหมายการส่งออก ปี 2565 จำนวน 7.5 ล้านตัน	● 11 ก.พ.65 จัดพิธีมอบรางวัลข้าวพันธุ์ใหม่ ครั้งที่ 1/2564 ได้ข้าว 6 พันธุ์ ได้แก่ - ข้าวขาวพื้นนุ่ม (RJ44, CNT15171) - ข้าวขาวพื้นแข็ง (PSL16348, CNT07001) - ข้าวหอมไทย (PTT13030, BioH95-CNT) ● 22 ส.ค.65 กข.รับรองข้าวขาวพื้นแข็งพันธุ์ CNT07001 (กข95) ● คต. จัดกิจกรรม Marketing Survey ข้าวพันธุ์ใหม่ โดยการประชุมในงานประชุมข้าวโลก ครั้งที่ 14 ณ จ. ภูเก็ต ● ปี 2565 ส่งออกข้าวได้ 7.69 ล้านตัน (เกินเป้าหมาย 3%)
2. ยกระดับคุณภาพมาตรฐานข้าวไทย	2.1 จัดทำมาตรฐานสินค้าข้าวหอม 2.2 จัดทะเบียน/ต่ออายุเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทย/เครื่องหมายการค้าข้าวหอมมะลิไทย 2.3 เพิ่มหน่วยตรวจ DNA ข้าวหอมมะลิไทย	● อยู่ระหว่างนำผลผลิตข้าวปี 2565/66 (3 พันธุ์: กข79 กข87 และ กข43) เพื่อตรวจมาตรฐานทางเคมีและกายภาพ และตรวจ DNA ก่อนนำมากำหนดมาตรฐานสินค้าข้าวหอม ● ปี 2565 ต่ออายุแล้ว 16 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน อินโดนีเซีย ไชล์แลนด์ เดนมาร์ก แคนาดา ไอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร แอฟริกาใต้ สเปน สวิตเซอร์แลนด์ อิสราเอล เบนลิกซ์ โปแลนด์ และฮังการี ● กรมการค้าระหว่างประเทศฯ สัมพันธ์หน่วยปฏิบัติการตรวจสอบเอกลักษณ์พันธุ์กรรม (DNA) ข้าวหอมมะลิไทย เปิดให้บริการตรวจสอบ DNA ข้าวหอมมะลิไทยอย่างเป็นทางการ ณ ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี จ. อุบลราชธานี
3. การส่งเสริมตลาดและประชาสัมพันธ์	4.1 ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ข้าวไทย และส่งเสริมการบริโภคผ่านร้านอาหาร สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ 4.2 อำนวยความสะดวกและแก้ไข้ปัญหาหรืออุปสรรคในการส่งออกข้าวไทย	● ประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ข้าวไทย และส่งเสริมการบริโภคผ่านร้านอาหาร สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ ในประเทศ แคนาดา จีน ญี่ปุ่น ซาอุดีอาระเบีย ฮองกง ฟิลิปปินส์ อียิปต์ อิตาลี สหรัฐอเมริกา ตลาดใหม่ภูมิภาคยุโรปกลางและตะวันออก ● ปี 2566 พณ.ได้เข้าร่วมงานแสดงสินค้าเกี่ยวกับอาหารและข้าว อาทิ Gulfood 2023 ณ เมืองดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ BIOFACH 2023 ณ เมืองนูเรมเบิร์ก เยอรมนี ● จัดประชุมกรณีการตรวจพบสาร Vanillin ในข้าวหอมมะลิไทยที่ส่งออกไปจีน โดยอยู่ระหว่างสรุปผลศึกษาและการวิเคราะห์ปริมาณสาร Vanillin ในข้าวหอมมะลิไทยตลอดห่วงโซ่การผลิต เพื่อจัดส่งให้กับหน่วยงานฝ่ายจีนต่อไป ● ปรับลดอัตราค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกข้าวภายใต้โควตาภาษีไปสหภาพยุโรปจาก 2,500 บาท/ตัน เหลือ 1,500 บาท/ตัน และกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกข้าวภายใต้โควตาภาษีไปสหราชอาณาจักร 1,200 บาท/ตัน

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
	4.3 เชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรข้าวไทยและส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ส่งออกข้าวไทยและผู้นำเข้าเพื่อสร้าง Brand Loyalty	● พัฒนาร่วมงานแสดงสินค้าและการประชุมเกี่ยวกับข้าวและผลิตภัณฑ์ ดังนี้ 1. เข้าร่วมประชุมข้าวโลก (World Rice Conference) 2. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการการสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (APTERR) 3. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Food Security Reserve Board: AFSRB) 4. ประชุมหารือกับหน่วยงานกำกับดูแลการนำเข้าข้าวของรัฐบาลมาเลเซีย/สิงคโปร์/ฮ่องกง

2) ด้านการตลาดภายในประเทศ

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
1.การตลาดนำการผลิต	1.1 กำหนดความต้องการใช้ข้าว 1.2 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานข้าว 1.3 ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	● ปี 2566/67 กำหนดความต้องการใช้ข้าว จำนวน 29,296 ต.ช.บ. ● จัดอบรมออนไลน์ให้ความรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพข้าวทางวิชาการ ให้ผู้ประกอบการโรงสี จำนวน 600 ราย ● รับรองการขึ้นทะเบียนข้าว GI แล้ว 19 สินค้า
2.เพิ่มประสิทธิภาพระบบการค้าข้าว	2.1 พัฒนาระบบสารสนเทศการค้าข้าว 2.4 พัฒนาศักยภาพมาตรฐานของผู้ประกอบการค้าข้าว	● พัฒนาระบบให้สามารถยื่นขออนุญาตประกอบการค้าข้าวและชำระค่าธรรมเนียม ผ่าน http://ricetrade.dit.go.th ● ปี 2565 จัดทำระบบมาตรฐาน GHP และ HACCP โรงสีข้าวแล้ว 10 ราย
3.บริหารสมดุลอุปสงค์อุปทานข้าว	มาตรการช่วยเหลือชาวนา ปี 2565/66 (ปี 4) 3.1 โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว (เป้า 4.68 ล้านครัวเรือน) 3.2 สินเชื้อชะลอข้าวเปลือกนาปี (เป้า 2.5 ต.ช.บ.) 3.3 สินเชื้อรวบรวมข้าวสหกรณ์ (เป้า 1.0 ต.ช.บ.) 3.4 ช่วยดอกเบี้ยโรงสีเก็บสต็อก (เป้า 4.0 ต.ช.บ.) 3.5 สนับสนุนค่าบริหารจัดการ (ไร่ละ 1,000 บาท) (เป้า 4.68 ล้านครัวเรือน)	● จ่ายแล้ว 21 งวด 2,615 ล้านครัวเรือน วงเงิน 7,857.49 ลบ. ● เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 314,650 ราย กู้แล้ว 22,286.26 ลบ. คิดเป็น ช.บ. 2,199 ต. ● อยู่ระหว่างดำเนินการ (เข้าร่วมโครงการ 51 ราย กู้แล้ว 3,888.09 ล้านบาท คิดเป็น ช.บ. 0.389 ต.) ● อยู่ระหว่างดำเนินการ (เข้าร่วมโครงการ 211 ราย วงเงินกู้ 51,619.13 ลบ.) ● จ่ายแล้ว 4,635 ล้านครัวเรือน วงเงิน 53,965.93 ลบ.

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
4.พัฒนาระบบการเชื่อมโยงและรณรงค์การบริโภค	4.1 จัดทำการค้าในแบบของแลกของ (Barter Trade) 4.2 รณรงค์บริโภคข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวผ่านสื่อออนไลน์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย	• ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างจังหวัด โดย “เซลล์แมนจังหวัด” มูลค่าซื้อสินค้าข้าวรวม 430.951 ล้านบาท • จัดงาน Thai Rice Expo รณรงค์บริโภคข้าว สร้างการรับรู้ได้กว่า 43,828 คน มูลค่าจำหน่าย 7.51 ลบ. และต่อยอดผู้ชนะการประกวดข้าวหอมมะลิ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ชนะ • จัดกิจกรรมรณรงค์บริโภคข้าว อาทิ การเสวนาด้านข้าว การแข่งขันหุงข้าวผสมหลากหลายชนิด การสาธิตการทำเมนูอาหาร การจัดนิทรรศการข้าว GI ตามสถานที่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 ครั้ง • จัดกิจกรรมรณรงค์ในโรงเรียนพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล 10 แห่ง มีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมและรับรู้การรณรงค์จำนวนกว่า 18,000 คน

3) ด้านการผลิต

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
1. สร้างความเข้มแข็งให้ชาวนา	1.1 โครงการยกระดับชาวนาให้เป็นชาวนาปราดเปรื่อง (เป้าหมาย มีชาวนาปราดเปรื่อง (Smart Farmers) ประชาญ์ชาวนา (Super Farmers) และชาวนารุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ไม่น้อยกว่า 130,000 ราย)	พัฒนาศักยภาพชาวนา โดยการอบรมการใช้เทคโนโลยีสื่อดิจิทัลและนวัตกรรมสารสนเทศต่างๆ ประกอบการวางแผนผลิตแปรรูป และหาช่องทางการตลาด สามารถจัดทำตัวอย่างแผนธุรกิจเชิงพาณิชย์ได้ อบรมแล้ว 25,676 ราย (ร้อยละ 19)
2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (ลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่)	2.1 เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนและพื้นที่ระบบส่งน้ำ 2.2 ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน 2.3 ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในไร่นา 2.4 ส่งเสริมการปลูกข้าวตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) 2.5 เพิ่มศักยภาพผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ศูนย์ข้าวชุมชน 2.6 ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์คุณภาพดี	• เพิ่มน้ำต้นทุนและเพิ่มพื้นที่ระบบส่งน้ำในพื้นที่ปลูกข้าวและเกษตรกรรม พืช สัตว์ ประมง ทั้งปี 17.95 ล้านไร่ • ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป้าหมาย 40,000 บ่อ ดำเนินการได้แล้ว 30,000 บ่อ (ร้อยละ 75) • ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในไร่นา เป้าหมาย 400,000 ไร่ ดำเนินการแล้ว 182,229 ไร่ (ร้อยละ 45) • ส่งเสริม Zoning เป้าหมาย 500,492 ไร่ ดำเนินการแล้ว 178,560 ไร่ (ร้อยละ 35) • ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาการผลิตข้าวเข้าสู่ระบบการตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวให้กับศูนย์ข้าวชุมชน 2,500 แห่ง และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ปีละ 1,800 ตัน • ผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีเป้าหมาย 642,000 ตัน ดำเนินการแล้ว 113,681 ตัน (ร้อยละ 17)

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
	2.7 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตนาแปลงใหญ่ 2.8 ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ 2.9 วางแผนและบริหารจัดการการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร 2.10 ลดต้นทุนการผลิตข้าวทุกชนิดเฉลี่ยไม่เกิน 3,000 บาท/ไร่ หรือเฉลี่ยไม่เกิน 6,000 บาท/ตัน ในปี 2567 และเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่จาก 465 กก./ไร่ เป็น 600 กก./ไร่	● เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตนาแปลงใหญ่ เป้าหมาย 7,267 แปลง ดำเนินการแล้ว 3,402 แปลง (ร้อยละ 45) โดยการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์เป้าหมาย 504,825 กก. ดำเนินการแล้ว 288,825 กก. (คิดเป็นร้อยละ 57 ของเป้าหมาย) และถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ด้านการผลิต ● ส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ เป้าหมาย 1 ล้านไร่ ดำเนินการแล้ว 847,373 ไร่ อยู่ระหว่างขยายระยะเวลาโครงการเป็นสิ้นสุดโครงการในวันที่ 30 กันยายน 2566 เพื่อจ่ายเงินให้เกษตรกรปี 2564 และมีเป้าหมายการดำเนินงานเพิ่มปี 2566 จำนวน 10,000 ไร่ ● ปีการผลิต 65/66 กำหนดเป้าหมายการผลิตข้าว (supply) 30.802 ลต.ขป. โดยผลผลิตข้าวรอบที่ 1 จำนวน 26.703 ลต.ขป. และรอบที่ 2 ปลูกข้าวแล้ว 11.458 ล้านไร่ (22 ก.พ.) ● ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่ และต่อตัน ตั้งแต่ปี 2563 – 31 ต.ค.65 พื้นที่ปลูกข้าวของกลุ่มนาแปลงใหญ่ มีผลดังนี้ 1) ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 3,433 บาท/ไร่ 2) ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5,787 บาท/ตัน 3) ผลผลิตเฉลี่ย 593 กก./ไร่
3. วิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าว	3.1 ปรับปรุงพันธุ์ข้าว เป้าหมายเพิ่มข้าวพันธุ์ใหม่ ไม่น้อยกว่า 12 พันธุ์ 3.2 จัดประกวดข้าวพันธุ์ใหม่ 3.3 พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป้าหมาย 20 เทคโนโลยี (การปลูก 7, การจัดการน้ำ 5, การลดต้นทุนผลิต 8)	● ปรับปรุงพันธุ์ข้าวให้มีลักษณะ สั้น เตี้ย ตกดี ไม่น้อยกว่า 14 พันธุ์ (ข้าวเจ้าพันธุ์ใหม่ 4 พันธุ์ ข้าวพื้นแข็ง 4 พันธุ์ ข้าวหอมไทย 2 พันธุ์ ข้าวที่มีโภชนาการสูง 2 พันธุ์ ข้าวเหนียว 2 พันธุ์ โดยปี 63 - 65 มีการปรับปรุงพันธุ์ข้าว และรับรองพันธุ์ข้าวแล้ว 12 พันธุ์ ทั้งนี้ กรมการข้าวมีแผนรับรองพันธุ์ข้าวเหนียวเพิ่มเติมอีก 2 พันธุ์ (รับรองแล้ว 1 พันธุ์) รวมเป็น 14 พันธุ์ ● ปี 65 จัดประกวดข้าวพันธุ์ใหม่ได้ผลการตัดสิน ดังนี้ 1. ข้าวหอมมะลิไทย จำนวน 2 รางวัล 2. ข้าวหอมไทย : จำนวน 2 รางวัล 3. ข้าวขาวพันธุ์ใหม่ : จำนวน 2 รางวัล ● พัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแล้ว 13 เทคโนโลยี ได้แก่ (1) เทคโนโลยีการผลิตรูปแบบใหม่ (2) การใช้อากาศยานไร้คนขับเพื่อการเกษตร (3) รูปแบบการจัดการน้ำแบบหยดในนาข้าว (4) รูปแบบการจัดการน้ำในนาข้าวแบบเปียกสลับแห้งด้วยอุปกรณ์วัดระดับน้ำแบบอัจฉริยะ (5) พันธุ์/สายพันธุ์ข้าวที่มีระบบรากเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวแห้งที่ตอบสนองต่อความต้องการตลาด (6) วิธีการปลูกข้าวด้วยเมล็ดโดยตรงรูปแบบใหม่ (7) การจัดการปุ๋ยในนาข้าวแบบอัจฉริยะ (8) การจัดการวัชพืชที่มีประสิทธิภาพในวิธีการปลูกข้าวด้วยเมล็ดโดยตรงรูปแบบใหม่ (9) การใช้อากาศยานไร้คนขับสำหรับการเกษตร ที่ถูกต้อง แม่นยำ และปลอดภัย (10) เทคโนโลยีการปลูกข้าวรูปแบบใหม่รองรับการเกษตรสมัยใหม่ (11) การพัฒนาสูตรและวิธีการใช้ชีวภัณฑ์เชื้อราสาเหตุโรคของแมลงเพื่อการควบคุมเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (12) เทคโนโลยีการจัดการโรคข้าวด้วยชีวภัณฑ์แบคทีเรียปฏิปักษ์ในแปลงนาเกษตรกร (13) เทคโนโลยีการจัดการระบบนิเวศหรือสิ่งแวดล้อมในนาชลประทาน

4. ด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว

ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	ความคืบหน้า
1.ส่งเสริมนวัตกรรมให้ตรงกับความต้องการของตลาด	1.1 จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างนักวิจัยผู้ประกอบการ และหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัย และจัดกิจกรรมจับคู่งานวิจัยเพื่อส่งเสริมและใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม 1.2 จัดทำฐานข้อมูลที่รวบรวมองค์ความรู้ด้านผลงานวิจัยตลอดจนเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการแปรรูปข้าวทั้งในประเทศและต่างประเทศ	• พิธีลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกรมการค้าต่างประเทศและหน่วยงานพันธมิตรด้านวิจัย 2 หน่วยงาน ได้แก่ สกสว. และ สนช. เจรจาจับคู่ธุรกิจงานวิจัยสินค้าเกษตรนวัตกรรมและการจัดสัมมนาให้ความรู้พร้อมต่อการปรับเปลี่ยนธุรกิจภายในงาน Agri - Tech Innovation Connection • รวบรวมข้อมูลผลงานวิจัย และพัฒนาฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว ในประเทศและต่างประเทศ โดยเผยแพร่ www.dft.go.th/apiinspire
2.สร้างการรับรู้ให้ผู้บริโภคทราบถึงคุณประโยชน์	2.1 ประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์และคุณสมบัติเฉพาะของผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว 2.2 จัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจของคนหมู่มากและสร้างให้เกิดกระแสผ่านสื่อโซเชียลมีเดียถึงคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว	• ร่วมกับสศต. ณ เมืองดูไบ UAE ประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว ในงาน GULFOOD 2022 • จัดงาน Agri Plus Award 2022 โดยมีผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าวได้รับรางวัล 9 รางวัล โดยผู้ได้รับรางวัลมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมช่องทางการตลาดของกระทรวงพาณิชย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3.ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ	กิจกรรมส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์แปรรูปและนวัตกรรมจากข้าว	• จัดกิจกรรมส่งเสริมช่องทางการตลาดที่สำคัญ อาทิ 1 ส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรนวัตกรรมไทยผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ และ ภายใต้ชื่องาน API GRAND SALE, API GRAND SALE ยกกำลัง 2 และเปิดร้านใน LAZADA 2 จัดกิจกรรมส่งเสริมช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรนวัตกรรมไทยในงาน “API MINI PARADE 2022” 3 จัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์และขยายช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรนวัตกรรมไทยในงาน THAIFEX - ANUGA ASIA 2022 “The Hybrid Edition” 4 นำผู้ประกอบการสินค้าเกษตรนวัตกรรม 10 ราย ที่จำหน่ายสินค้าบน Thaitrade.com เข้าร่วมเจรจา OBM โดยคาดการณ์คำสั่งซื้อภายใน 1 ปี มูลค่า 17.81 ล้านบาท
4.อำนวยความสะดวกให้นักวิจัยและผู้ประกอบการ	4.1 สนับสนุนการลงทุนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม 4.2 อำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ	• ส่งเสริมและผลักดันให้บริษัทเอกชนผู้ผลิตสินค้านวัตกรรมจากข้าว ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ของ BOI ช่วยลดต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนตามโมเดลเศรษฐกิจ BCG • สกน. ได้หารือร่วมกับ อย. โดยได้มอบหมายผู้แทนหลัก (Focal Point) เพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการขึ้นทะเบียน/จดแจ้งผลิตภัณฑ์ กรณีที่มีการส่งต่อผู้ประกอบการสินค้าเกษตรนวัตกรรม